

O NOUĂ AȘEZARE PALEOLITICĂ PE VALEA BISTRIȚEI

În vara anului 1962, cu prilejul săpăturilor de încheiere din așezarea paleolitică de la Buda (r. Buhuși)¹ ni s-a semnalat prezența unor silexuri cioplite într-o lutărie aflată pe teritoriul satului Lespezi (com. Racila, r. Buhuși)².

Lutăria se află în marginea primei terase a Bistriței, de unde oamenii scot pământ pentru construcții, cu care prilej s-au descoperit mai multe silexuri. Din cauza exploatării masive a lutului, o mare porțiune din suprafața terasei este răscolită și deplasată, porțiunile nederanjate fiind cu totul reduse.

Cercetări amănunțite făcute la fața locului au dus la descoperirea a două nuclee, a mai multor lame și spărturi de silex, precum și a câtorva fragmente de os aflate mai ales pe fundul și în malurile unei gropi de lut săpate de localnici. Pentru verificarea stratigrafică a descoperirilor de aici, s-a deschis o secțiune de 8×13 m, ajungându-se pînă la adîncimea maximă de 2,30 m.

Situația stratigrafică este următoarea :

—0—0,05 m strat vegetal,

—0,05—0,13 m strat cenușiu-gălbui,

—0,13—0,95 m strat brun-roșcat cu desprinderi prismatice, avînd partea inferioară mai compactă.

De la circa 0,95 m în jos se află un strat de lut galben cu o nuanță închisă, avînd în componența sa numeroase bobite, vinișoare și păpuși de calcar.

Rare spărturi de gresie și silex au apărut în stratul cenușiu-gălbui și în partea superioară a stratului brun-roșcat, pînă la adîncimea de circa 0,35 m. Între piesele aflate pînă la această adîncime n-a apărut nimic caracteristic pentru a se putea face o încadrare.

Urmează apoi un strat absolut steril din punct de vedere arheologic, gros de 1—1,20 m.

¹ Săpăturile s-au făcut în colaborare cu Muzeul regional Bacău, cu participarea muzeografului V. Căpitanu.

² Semnalarea a fost făcută de locuitorul Pușcalău Ion din Buda.

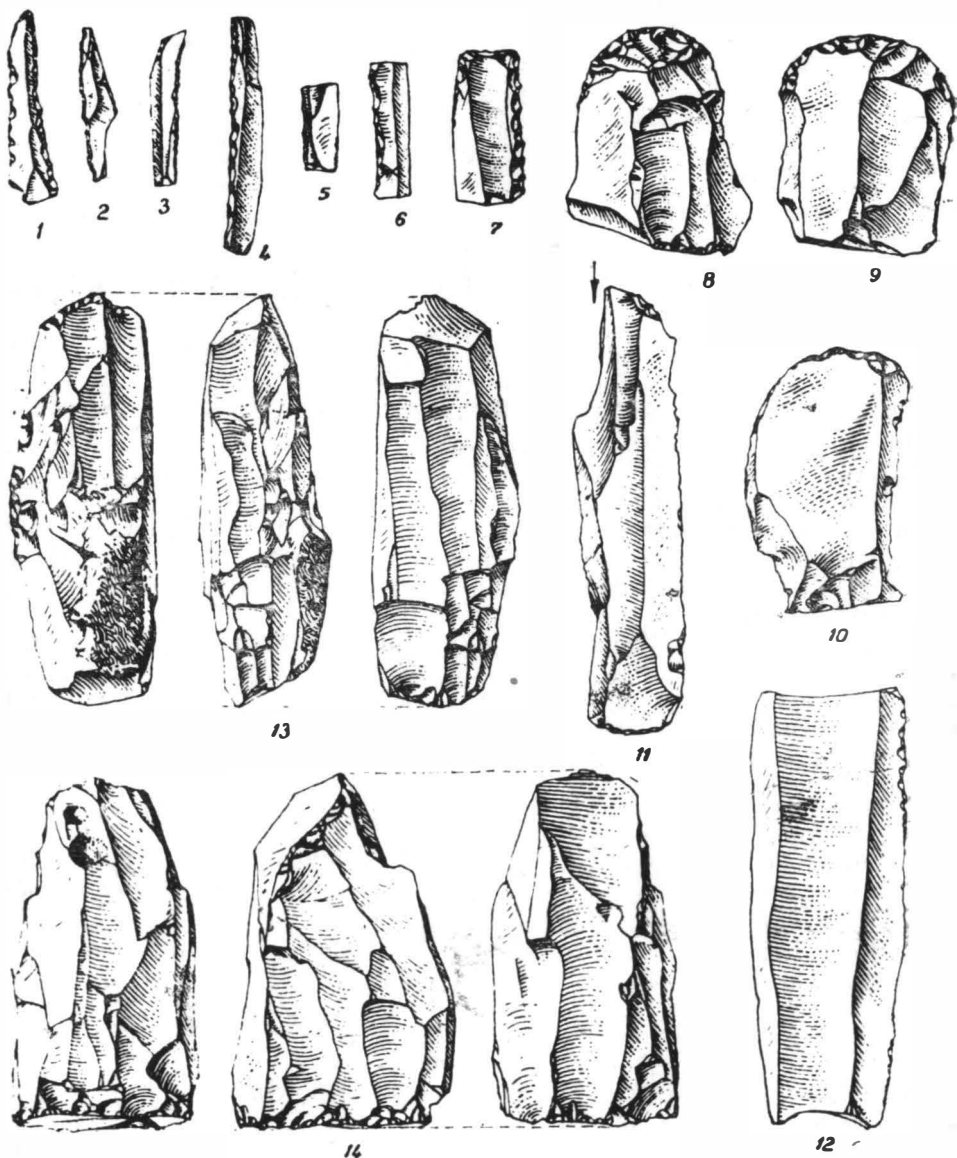

Fig. 1. — Unelte de silex de la Lespezi-lutărie. 1—6, vîrfuri și lame microlitice cu o lamă retușată abrupt; 7—10, răzuitoare; 11, gratoar-burin; 12, lamă; 13, 14, nuclee.

În stratul de lut galben cu concrețiuni calcaroase, la circa 0,50 m. adâncime de la limita sa superioară, începe un strat de cultură, gros de 0,50—0,70 m. În acest strat s-au descoperit numeroase silexuri, între care unelte tipice și rămășițe de prelucrare, precum și resturi osteologice. Dintre piesele de silex caracteristice aflate aici menționăm două nuclee prismatice, cu un plan de lovire drept și unul oblic, un nucleu prismatic alungit cu ambele planuri de lovire oblice, o unealtă combinată (gratoar-burin), lucrată pe o lamă subțire de menilit, răzuitoare de diferite forme, virfuri și lame microlitice cu o latură retușată abrupt și lame simple.

Materia primă din care sînt lucrate piesele litice de aici este, în principal, de două categorii — menilit și silex cretacic. Alături de acestea, în proporții mai reduse, sînt prezente: șistul negru și alte categorii de silex.

În strat s-au descoperit și cîteva vetre de foc de suprafață, în jurul cărora s-au găsit atît silexuri, cît și oase.

Deosebit de important pentru paleoliticul nostru superior, în general, e faptul că în această așezare materialul osteologic se păstrează în condiții destul de bune. Aceasta cu atît mai mult cu cît în general în așezările noastre de terasă ce aparțin paleoliticului superior, oasele nu se păstrează, excepție făcînd doar așezarea învecinată din punctul Dealul Viei de la Buda, unde s-a descoperit un osuar foarte bogat. În acest strat s-au descoperit oase întregi și fragmentare, dintre care menționăm un craniu de ren și un corn întreg, bine conservate, precum și alte coarne în stare fragmentară și spărturi.

Avînd în vedere prezența virfurilor și a lamelor microlitice cu o latură retușată abrupt și caracterul în general fin al materialelor de aici, încadrăm această așezare în gravettianul oriental mijlociu.

Faptul că din punct de vedere stratigrafic se situează mai jos decît alte așezări de acest gen de pe valea Bistriței, cum sînt Buda, Podiș și Bistricioara, este de pus în legătură cu timpul pătrunderii grupului de vînători de reni pe această terasă, în înaintarea lor de la est spre vest.

M. BITIRI

НОВАЯ ПАЛЕОЛИТИЧЕСКАЯ СТОЯНКА В ДОЛИНЕ Р. БИСТРИЦЫ

РЕЗЮМЕ

Летом 1962 г. в долине реки Бистрица была открыта новая палеолитическая стоянка.

Учитывая присутствие микролитических наконечников и пластин с притупленным краем, а также в основном тонкую фактуру найденного здесь материала, новая стоянка была отнесена к средневосточному граветтианскому периоду.

ОБЪЯСНЕНИЕ РИСУНКОВ

Рис. 1. — Кремневые орудия из Леспеа-карьера для добычи глины. 1—6, микролитические наконечники и пластины с притупленным краем; 7—10, скребки; 11, скребки-резцы; 12, пластины; 13, 14, нуклеусы.

UN NOUVEL ÉTABLISSEMENT PALÉOLITHIQUE DANS
LA VALLÉE DE LA BISTRIȚA

RÉSUMÉ

Un nouvel établissement paléolithique a été découvert dans la vallée de la Bistrița au cours de l'été 1962.

La présence de pointes et de lames microlithiques ayant un bord à retouches obliques, ainsi que, en général, les caractéristiques du matériel, situent l'établissement dans le gravettien oriental moyen.

LÉGENDE DES FIGURES

Fig. 1. — Outils en silex de Lespezi-carrière d'argile. 1—6, pointes et lames microlithiques, dont une lame à retouches obliques; 7—10, racloirs; 11, grattoir-burin; 12, lame; 13, 14, nucleus.
